

- Laat het los - pagina 6
- Geven via Givt en Appostel - pagina 7
- En nu? Kerk-zijn en coronacrisis - pagina 6 en 8

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

4e jaargang | nummer 9 | november 2020

'Bewust loslaten is liefhebben'

THEMA

Loslaten

INTERVIEW • 'Tijd nemen om ruimte te creëren, dan kun je verder', zegt predikant en pastor Nico de Lange van wijk-gemeente Zoetermeer-Noord (Ichthuskerk). Hij heeft het liever over losmaken en verbindt dit met liefhebben.

De brainstormsessie tijdens de redactievergadering over het thema 'loslaten' riep uiteenlopende reacties op en over de vraag of 'loslaten' wel met zoveel woorden in de Bijbel voorkomt werd uitgebreid gediscussieerd. 'Vanuit bijbels perspectief vind ik dit onderwerp lastig te overzien. Ik vraag mij af of we met die term niet proberen een modern begrip in te lezen in oeroude teksten', was de eerste reactie van Nico, toen we hem deze vraag voorlegden. Dat belooft een interessant gesprek te worden. Want loslaten is populair. Het wordt vaak als goedbedoeld advies gegeven, alsof het dé oplossing is voor allerlei problemen. De samenleving is veeleisend en daardoor stressgevoelig. Om dat te verminderen of te veranderen moeten we 'loslaten'. Er bestaan zelfs cursussen om te leren hoe je dat kunt aanpakken.

'Loslaten is een illusie', zegt Nico, 'het gaat over verlies en hoe daar mee om te gaan.' Vanuit het Grieks is er een link naar het werkwoord vergeven, het loslaten van wraak. Een verkeerde daad kan niet ongedaan worden gemaakt, maar kan wel in een ander perspectief geplaatst worden, namelijk in dat van het afzien van wraak. Dan betekent loslaten een keuze maken. Nico spreekt liever van losmaken, dat is actief. Losmaken kan ruimte scheppen en ballast verminderen.

Zoals in de Bergrede in Matteüs 5:23-24 staat beschreven: 'Ga je eerst met die ander verzoenen, kom daarna je offer brengen.' Herstel van relaties gaat vóór op het offeren aan God, waarvan je je dus moet 'losmaken'.

'Ruimte scheppen en ballast verminderen'

Die ruimte komt later in het gesprek weer terug. 'Bewust loslaten is liefhebben', zegt Nico. Jezus komt niet te dicht bij een

ander en juist door die ruimte te scheppen heeft Hij lief. Tijdens het laatste avondmaal deelt Hij het brood met zijn leerling Judas. Jezus geeft hem daarna de ruimte om te doen wat hij wilde doen: zijn Meester verraden. 'In de Bijbel heeft liefhebben te maken met hoe je kijkt naar een ander. Namelijk diegene te zien in het licht van Gods trouw. God weet wat er mis is, maar gaat toch een heilzame weg. Die keuze maken wordt ook van ons gevraagd. Dat brengt verantwoordelijkheid met zich mee voor de dagelijkse

praktijk naar de medemens toe.' Nico verwijst in dit verband naar Handelingen 2:43-45, waarin de discipelen zich losmaken van hun eigen bezittingen, om die te delen.

'Elkaar zien in het licht van Gods trouw'

Praktisch past Nico het actief losmaken toe op het verwerken van verlies van een dierbare of iets dierbaars. Hij onderscheidt daarin vier stappen: het erkennen van het verlies, de emoties onder

© ARAN Arts, 'Transformation', 40x50 cm, acryl op doek, 2019, [instagram.com/aran.arts](https://www.instagram.com/aran.arts)

Bij dit schilderij schrijft de beeldend kunstenaar: 'I see transformation as a necessary adventure to built character in order to be ready for the next chapter.' Met als motto deze tekst: 'Ik ben met je en zal je beschermen, overal waar je gaat', zegt God in Genesis 28:15 (Basisbijbel).

ogen komen, een nieuw leven opbouwen zonder diegene die je bent verloren of datgene wat je bent kwijtgeraakt, en het verlies in dat nieuwe leven ook tot zijn recht laten komen. Abraham bijvoorbeeld volgde de stem van Degene die hem riep en moest veel achterlaten. Hij ging echter 'niet met lege handen naar het beloofde land Kanaän', maar nam alle ervaring uit zijn 'oude' leven mee. Die kon hij benutten en tot zijn recht laten komen.

'Mét je ervaringen naar onbekend gebied'

We ontkomen in dit gesprek niet aan onze coronatijd, waarin verliezen en losmaken aan niemand voorbijgaan. Voor Nico was dat het missen van cadans, het wegvallen van het bekende ritme van het dagelijks werk. Er moesten nieuwe richtlijnen gevolgd worden, het gebied was onbekend en er deden zich onverwachte situaties voor. 'Corona is rouwen', zegt Nico, 'dat vraagt om verstilling. Tijd nemen om ruimte te creëren, waarin erkenning plaatsvindt en een nieuwe context kan ontstaan. Dan kun je verder.' Het populaire loslaten brengt ons via het actieve losmaken, vergeven, keuzes maken en ruimte scheppen bij de trouw van God, die ons laat kiezen, ruimte geeft en bovenal liefheeft. Een mooi en verrassend gesprek met dank aan ds. Nico de Lange.

• Hanneke Lam

COLUMN

Als je me niet loslaat ...

Soms kan een uitspraak van een klein kind gedurende je hele leven met je meegaan, als een bron van wijsheid.

Lang geleden speelde ik met het zontje van een vriendin, ik vond hem zo bijzonder lief. Ik pakte hem stevig beet om eens flink te knuffelen, en zei: 'Ik hou zo van je, ik laat je nooit meer los!' Hij keek me in de ogen zei heel rustig: 'Maar als je mij niet loslaat, kan ik toch niet meer spelen!' Ik heb daar later vaak aan moeten denken, wanneer ik zag hoeveel verdriet mensen konden heb-

ben als hun kind een eigen weg ging die indruiste tegen alles waar zij zelf voor stonden. Dan laat je je kind los, soms met woede, soms met verdriet, zodat hij of zij die eigen weg kan gaan.

Het woord 'loslaten' kan overigens heel verschillend worden opgevat. Ook als: dan zoek je het zelf maar uit, je hoeft niet meer bij me aan te kloppen. Veel woede en verdriet ligt onder zo'n manier van 'loslaten'. Het is de vraag of dit wel werkelijk loslaten is. Woede is ook een vorm van vasthouden.

Margriet van der Kooi moet in haar boek *Het kleine meisje van de hoop* in elk geval niets hebben van het advies 'Je moet je kinderen loslaten'. Zij schrijft:

'Kinderen loslaten, dat doe je nooit. Ik zou niet weten hoe dat moet, en ik wil het ook niet. Kinderen zijn aan je hart gebakken. (...) Als het dan moet, hen toevertrouwen aan hun eigen weg, dan zeg ik het liever anders: ik breng hen in bewaring bij God. Voor mij werd dat een wereld van verschil: loslaten versus in bewaring geven.' Loslaten kun je dus ook opvatten als: 'vrij laten gaan', 'overgeven in de hand van God'. Misschien laat je dan wel niet zozeer je kind vrij

gaan, als wel de verwachtingen en beelden die je hebt van je kind, of van jezelf in relatie tot je kind. Je bent gedwongen na te denken: waren het reële verwachtingen, waren het wensbeelden, of ideeën over hoe het hoort?

In die zin is loslaten eerder een weg dan een eenmalige handeling, soms een pijnlijke en moeilijke weg. Maar er kan zo ook ruimte ontstaan voor een nieuwe en een heel ander soort relatie. Een bijzondere ervaring, wanneer ouder en kind elkaar opnieuw, als volwassenen, terugvinden!

• Mieke Brak

VAN DE REDACTIE

Moderne profeet

‘Wat het ook is, laat het los!’ zei hij dringend. Bevreemd keek ze hem aan. Wat bedoelde de fysiotherapeut? Wat zag hij dat zij niet zag? Wat droeg ze bij zich dat ze zelf niet wist? ‘Laat het gaan’, herhaalde hij.

In verwarring gebracht liep ze de praktijk uit. Buiten stond ze abrupt stil. Had Jezus niet ook iets in die geest gezegd? Haast vanuit het niets begon een tekst uit de Bijbel mee te resoneren:

‘Kom tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn ...’

Thuisgekomen zocht ze het op. De tekst ging verder, het was een citaat uit het Evangelie van Matteüs, in hoofdstuk 11:

‘... en Ik zal u rust geven. Neem mijn juk op u ... en u zult rust vinden voor uw ziel.’

De fysiotherapeut als moderne profeet. Gods wegen kiezen soms een wonderlijke route. Maar het hielp. Niet alleen te hoeven lopen in dat juk, maar samen de kar trekken, zij aan zij.

Wat er ook in het pakketje leek te zitten, ze hevelde het met graagte over: ‘Hier is het, God, alstublieft.’ Wat van waarde was mocht blijven, wat bezwaarde kon als ballast overboord. Ruimte kwam er om adem te halen, rijker en geruster kon ze voort, vertrouwend op een liefdevolle Reisgeleide:

‘Wat de toekomst brengen moge, mij geleidt des Heren hand.’

• Marieke van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTEUR

Kerst Inn in coronatijd

Anders dan anders, maar net zo welkom bij de Kerst Inn op Tweede Kerstdag in 't Centrum. Er is dit keer plaats voor vijftig gasten. In twee groepen krijgt u een high tea aangeboden, opgeleust met een verhaal, muziek en gedicht. Gesprekken zijn wat lastig omdat we afstand zullen moeten houden, daarom doen we wat meer vanaf het podium. De eerste groep is welkom van 14.00 tot 16.00 uur, de tweede van 18.00 tot 20.00 uur. De toegang is als vanouds gratis, aanmelden is nodig. Geef snel op, want vol is vol.

E kerstzoetermeer@gmail.com
T 06-3810 4257

Zendingserfgoedkalender 2021

De nieuwe Zendingserfgoedkalender 2021 toont batiks volgens ontwerp van dominee Khristian Aris Widodo uit Yogyakarta op Java. De doeken zijn gemaakt in het atelier van christenen en moslims in Kalipenten. Er is ook een serie kerstkaarten van gemaakt. Sinds 2015 geeft de stichting Zendingserfgoed jaarlijks deze kalender uit met kunst van christelijke kunstenaars uit landen waar Nederlandse zending van oudsher mee verbonden is. Kalender à € 9 en kaarten à € 6 per set zijn per e-mail te bestellen bij het platform ZWO Zoetermeer (Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking). Vermeld uw naam, adres, telefoonnummer en het gewenste aantal.

E marius.cusell@gmail.com
W zendingserfgoed.nl

COMMUNITY TEGEN EENZAAMHEID

Kerken aan zet

ZORG VOOR ELKAAR • Samen met de Gemeente Zoetermeer zijn een aantal geloofsgemeenschappen een 'Community tegen eenzaamheid' gestart, een initiatief van de rijks- en gemeentelijke overheid. Het gaat om actieve en concrete deelname, vertelt Flip Bakker van het Beraad van Kerken (BvK) en het InterLevensbeschouwelijk Overleg Zoetermeer (ILOZ).

In de kerk kennen we pastorale en diaconale zorg. Voor de eigen parochie hebben we het in principe goed geregeld. Maar wat bieden de kerken in de omringende wijken aan zorg en aandacht? In het initiatief 'Community tegen Eenzaamheid' van de Gemeente Zoetermeer zijn van kerkelijk-maatschappelijke zijde inmiddels actief betrokken: Perron Oosterheem, De Pelgrim, Halte 2717 en het Beraad van Kerken. De gezamenlijke aanpak is er vooral op gericht om het bestaande aanbod voor bestrijding van eenzaamheid via een centrale aanpak te verbeteren.

Aan de slag

Er staan een aantal concrete zaken op de rol, van soms heel verschillende aard, zoals:

- Het probleem en verdriet van eenzaamheid bespreekbaar maken op uiteenlopende plaatsen.
- Daar hoort ook bij het wegnemen van schaamte als achterliggende oorzaak van eenzaamheid. Dat blijkt hard nodig te zijn.
- Met deelnemersnetwerken aan de slag gaan en de verschillende vormen van eenzaamheid benoemen
- Mensen stimuleren om de regie in eigen hand te nemen.

Bied bijvoorbeeld trainingsprogramma's aan voor vrijwilligers. En evalueer de resultaten van de activiteiten, zo kunnen vrijwilligers elkaar helpen bouwen en verrijken. De kerkelijke aanpak mag kerkmensen ook aansporen en ondersteunen hiervan rijkelijk te delen in de eigen straat of buurt. Dat leidt tot betekenisvolle contacten in onze wederzijdse relaties, volgens het bijbelse beeld van delen en vermenigvuldigen.

Die andere helft

Met hun inzet voor de eigen leden bereiken de Zoetermeerse geloofsgemeenschappen al ruim de helft van de stad. Hoe werken we er met z'n allen aan mee die andere helft te vinden? Dat kan door meer betrokkenheid op de buurt te zoeken. Maak bijvoorbeeld kennis met huisartsenpraktijken en schakel ze in. Daar zijn vast goede afspraken mee te maken. Met deze en veel meer zaken willen de kerken met het Beraad van Kerken en het ILOZ met de diverse partners een zegen zijn voor de stad.

• Fien Meiresonne

IK
HEB VEEL SOCIALE CONTACTEN EN
BEN
ZO SUCCESVOL DAT JIJ
NIET
KAN ZIEN WAT IK EIGENLIJK BEN:
EENZAAM

AANRADERS

'Herkerken'

Pleidooi voor de kerk als oefenplaats van de liefde, met theologische doordenking en veel praktijkverhalen. Auteurs Remmelt Meijer en Peter Wierenga laten zien hoe een periode van crisis en verandering kansen biedt voor praktische, bijbelse en duurzame vormen van kerk-zijn. € 16,99 W vuurbaak.nl

#daaromzijnwekerk

Campagne van GZB, HGJB en IZB om in lokale gemeenten het gesprek te stimuleren over kerk-zijn in deze tijd van coronacrisis. Video's, verwerkingen, ervaringen via de website daaromzijnwekerk.nl, Facebook en Instagram.

Meer over kerk-zijn en corona op KIZ-pagina 6 en 8

Lastige bijbelteksten

Als je alles kwijtraakt, moet je dan nog, net als Job, God prijzen? Of als je oprecht naar God zoekt maar Hem niet vindt, wat klopt er dan van Jezus' belofte 'zoek en je zult vinden'? Blogserie 'Schurende bijbelteksten'. W bijbelgenootschap.nl

360kerk

Nadenken over het concept '360kerk - met het Woord op weg', met tal van ideeën voor verwerking van de 'preek' met hoofd, hart en handen. W protestantsekerk.nl/verdieping/360kerk en jongprotestant.protestantsekerk.nl

'Eerst dit' voor kids

Variant voor 9-12 jaar van de dagelijkse bijbelpodcast 'Eerst dit'. Geschikt om samen te beluisteren in gezinnen of in de bovenbouw van het basisonderwijs. W eerstditvoorkids.nl YouTube-kanaal EO, Podcast-app of Spotify.

Gebedsapp GZB

Dagelijks wordt een gebedspunt gedeeld voor Gods wereldwijde kerk. De app is zowel in Google Playstore als de Apple Store te vinden onder de naam 'De GZB. Bidt u mee?'

Migranten en werk

Als je na lange procedures je verblijfsvergunning hebt en naar werk kunt gaan zoeken, heb je hulp hard nodig. Daarom start JobHulpMaatje op 17 november de JobGroup 'Ik werk in Nederland' voor migranten. Samen werkt het! W jhm-zoetermeer.nl

Advertenties

Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

van
Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
Uitvaartzorg & UitvaartCentrum
Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

**ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP**

Van Dorp uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met hun vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent zeker van een gezonde leef- en werkomgeving. Door onze landelijke dekking en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
MET KENNIS EN RESPECT

Ook adverteren in Kerk in Zoetermeer?
Vraag de tarieven:
advertenties@kerkinzoetermeer.nl

THEMA Loslaten wordt 'anders vasthouden'

INTERVIEW • Door Covid-19 is er een behoorlijke verschuiving in het werk van geestelijk verzorger en ritueelbegeleider Petra Vossegat gekomen. Zij mag geen fysiek contact meer hebben met 'haar' bewoners, mensen met een verstandelijke beperking, en werkt nu veelal vanuit huis.

Wat betekent het 'fysieke loslaten' voor jou?

'Juist mensen die een verstandelijke beperking hebben, zijn vaak heel fysiek ingesteld. Mijn ideaalbeeld van hoe ik mensen bij kan staan, bijvoorbeeld in het nabij zijn bij sterven, heb ik los moeten laten. Ook het directe contact in kerkdiensten en gespreks-groepen en ook zang-activiteiten is er niet meer. Dat doet pijn. Aan de andere kant bereiken we nu via kerkdienst-opnames en video-uitzendingen veel meer mensen. Ook, juist ook mensen die in het gewone leven om allerlei redenen de diensten niet bij kunnen wonen.'

Hoe kun je in deze tijd cliënten die overlijden 'nabij zijn'?

'Voor coronatijd was ik fysiek betrokken bij de stervende en de familie. Wij hebben dan regelmatig contact, de stervens-begeleiding doen we met elkaar. In deze tijd moet ik dat overlaten aan begeleiders op de groep. Dat vind ik lastig. Ik coach hen zo goed mogelijk.

'Geef de gelegenheid om zelf het leven los te laten'

Ik vertel altijd dat je de stervende de gelegenheid moet geven om zelf het leven los te laten. Leg daarom nooit jouw hand over

de hand van de stervende heen, maar schuif jouw hand onder de hand van degene die gaat sterven. Dan kan hij of zij jou loslaten.'

Voor wie is loslaten het moeilijkst?

'Voor mensen met een verstandelijke beperking is dat heel erg moeilijk. Zeker het afscheid nemen van een medebewoner. Je hebt soms veertig jaar aan tafel naast elkaar gezeten, hij of zij is gewoon familie van je geworden. Ook het moeten loslaten van vader of moeder en de achter-uitgang van lichamelijke gezondheid is erg ingrijpend voor hen. Er komt niets anders voor terug. Zekerheden, en daarmee veiligheid gaan verloren.

Voor ouders is het soms een opluchting dat hun kind eerder overlijdt dan zijzelf. Het lijden van hun kind is dan voorbij en zij hoeven

zich geen zorgen te maken dat hun kind 'alleen' achterblijft.'

Maakt het bij het loslaten door overlijden uit of mensen gelovig zijn?

'Het grootste deel van onze bewoners is van huis uit niet christelijk. Toch hebben ze uiteindelijk vaak wel een lijntje met God. Gelukkig maar, want dat maakt sterven minder moeilijk. Zoals één van mijn bewoners zei: 'Petra, ik ben niet bang om dood te gaan, je doet gewoon je ogen dicht en als je ze weer opendoet, is het voor altijd Licht!'

'Als je je ogen weer opendoet, is het voor altijd Licht!'

Je bent ook rouwbegeleider. Wat houdt dat in?

'Als rouwbegeleider help ik mensen hun weg te vinden in hun eigen land van rouw. Ik help hen de balans te vinden in rouwen en verder kunnen gaan met wat het leven van hen vraagt. Dit alles in verbinding met degene die overleden is. Aan mijn bewoners laat ik dit zien met de 'balansvogel'. De vogel zweeft op mijn vinger weg, zoals de overledene weggegaan is, maar je blijft met elkaar verbonden – kijk maar naar mijn arm. Verbonden in herinneringen. Loslaten is dan 'anders vasthouden' geworden.'

• Jan Blankespoor

Petra Vossegat-de Bruin is geestelijk verzorger bij mensen met een verstandelijke beperking. Zij werkt bij Ipse de Bruggen en haar hoofdlocatie is buurtschap Craeyenburch (Nootdorp) waar zo'n 350 mensen wonen. Zij is ook ritueelbegeleider bij afscheid en rouwbegeleider bij deze doelgroep. Zij is actief lid van geloofsgemeenschap De Regenboog en ze gaat regelmatig voor in diensten en soms ook bij uitvaarten. In deze coronatijd is zij iedere vrijdag bij POR Online (het YouTube-kanaal van wijkgemeente Pelgrimskerk-Oase-Regenboog) te zien met een verhaal ter bemoediging.

PERSPECTIEF

Loslaten en houvast vinden

November is de maand van het gedenken. We gedenken hen die wij hebben los moeten laten. Het doet mij denken aan het jaargetijde waarin we vertoeven.

herfstlicht strijkt door de mist in de warme ochtendzon de dag wakker

wind wakkert aan veelkleurige bladeren laten de bomen los

ongevraagd gaan zij een nieuwe weg

zover de wind hen draagt gaan ze zwaar en doorweekt

tot de wind zich buigt en hen neerlegt waar zij beginnen aan een nieuw bestaan

Henri Nouwen voegt hieraan toe: 'Het werk van de springer is dus vertrouwen op de vanger. Ons leven én sterven lijkt op dat springen: het is vertrouwen op de vanger. Wees niet bang, bedenk dat je beminde zonen en dochters van God bent. Hij zal er zijn als je de sprong naar Hem waagt. Probeer niet Hem te grijpen. Hij zal jou grijpen. Strek alleen je armen en handen uit en heb vertrouwen.'

Ik mag hopen dat veel mensen zo'n sterk vertrouwen kunnen opbrengen. Maar het leven loslaten gaat niet voor iedereen zo makkelijk en vanzelfsprekend. En datzelfde geldt voor degenen die achterblijven, die hun geliefde moeten loslaten. We krijgen er geen handleiding voor. Mij maakt de dood vaak opstandig. Dwars door het verdriet probeer ik dan woorden te vinden die iets van troost kunnen geven. En vaak komt dan toch weer het woord 'licht' voorbij. Levenslicht dat niet zal doven.

het licht valt je toe schrijf ik en zie de schaduwen breken in een herfstbos waar de bomen hun bladeren moeten loslaten

voor het licht gemaakt zijn wij zing ik boven mijn adem uit die weet heeft van de bladeren en van de kou tot in je vingertoppen

licht dat je toekomt weet ik en wil raken hoop ik waar je neer valt met de bladeren en oplicht in toegevalen mensen

• Sjon Donkers
PASTOR IN DE REGENBOOG IN ROKKEVEEN

Het doet mij ook denken aan een verhaal dat Henri Nouwen schrijft in een van zijn boeken over een groepje vrienden die als trapezewerkers bij het circus werken. De leider van de groep vertrouwt Henri toe dat niet hij de grote ster is, maar degene die hem vangt. Hij moet hem op het exacte moment uit de lucht plukken als hij zijn verre sprong maakt. Als Henri vraagt hoe dat lukt, zegt hij: 'Het geheim is dat ik het vangen geheel aan Joe overlaat en zelf niets doe. Ik moet gewoon mijn handen en mijn armen naar Joe uitstrekken en wachten tot hij mij vangt en veilig thuisbrengt.'

Foto: Leonie Vreeswijk-Feith (photosbyleonie.nl)

Advertenties

HERBERG OUDE KERK ZOETERMEER

klassieke concerten en zaalverhuur

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287

WWW.HERBERGOUDEKERK.NL

Gebroeders Hurman een vertrouwde naam voor al uw bouwensen

Bouwbedrijf | Gebroeders **Hurman**

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhurman.nl

Kwaliteit Zekerheid Service Garantie

KERKDIENTEN NOVEMBER 2020

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website PGZOETERMEER.NL en vooral ook onze website KERKINZOETERMEER.NL

CONTACT

Gemeente	Zondag 8 november	Zondag 15 november	Zondag 22 november Eeuwigezondag	Zondag 29 november Eerste Advent
 WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Gezinsdienst</i>	10.00 uur: Ds. J. van Walsum Alblasserdam	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp 18.30 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Avondmuziek</i>	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp
 POR-WIJKGEMEENTE Pelgrimskerk 1e Stationsstraat 86, 2712 HK T (079) 316 36 00 W pelgrimskerkzoetermeer.nl	10.00 uur: <i>Zie De Regenboog</i>	10.00 uur: Mw. ds. M.C. Kapteyn	10.00 uur: <i>Zie De Oase</i>	10.00 uur: <i>Zie De Regenboog</i>
 POR-WIJKGEMEENTE De Oase Kerkenbos 8, 2715 RP T (079) 351 67 28 W oase-meerzicht.nl	10.00 uur: <i>Zie De Regenboog</i>	10.00 uur: <i>Zie Pelgrimskerk</i>	10.00 uur: Mw. ds. M.C. Kapteyn, Mw. drs. S.C.B. Hermanus-Schröder en pastor J.J. Donkers	10.00 uur: <i>Zie De Regenboog</i>
 POR-WIJKGEMEENTE De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 W pwgderegenboog.nl	10.00 uur: Mw. drs. S.C.B. Hermanus-Schröder	10.00 uur: <i>Zie Pelgrimskerk</i>	10.00 uur: <i>Zie De Oase</i>	10.00 uur: Pastor J.J. Donkers
 WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemlein 320, 2721 ND T (079) 342 50 90 W oosterkerkzm.nl	09.30 uur: Ds. M.C. van Pelt Ridderkerk 17.00 uur: P.J. Rodenburg <i>Hart4U-dienst</i>	09.30 uur: Ds. G.M. van Meijeren Hoevelaken 17.00 uur: Ds. H.N. Visser Amsterdam	09.30 uur: Ds. E. van den Ham Zoetermeer 17.00 uur: Ds. J. Quist Scheveningen	09.30 uur: <i>Nog niet bekend</i> 17.00 uur: Ds. J.H. Reijm Rotterdam
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 W pwzn.nl	10.00 uur: Mw. ds. A.A. Bosma Sassenheim 12.00 uur: <i>Chagall-viering</i> Arianne Lodder 19.30 uur: <i>Meditatieve viering</i>	10.00 uur: Ds. A.J.G. Dronkert Den Haag <i>Dienst met gebarentolk</i> 19.30 uur: <i>Vrouwenviering: gaat niet door</i>	10.00 uur: Ds. R.L. Algera en ds. N. de Lange <i>Dienst met gebarentolk</i> 19.30 uur: <i>Meditatieve viering</i>	10.00 uur: Ds. N. de Lange <i>Muziekzondag met gebarentolk</i> 19.30 uur: <i>Meditatieve viering</i>
 ADVENTSKERKGEMEENTE Adventskerk Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl	10.30 uur: Ds. K.H. van Klaveren Den Haag <i>Kijk op vcgz.nl of deze dienst doorgaat.</i>		10.30 uur: Mw. ds. N. Verburg <i>Kijk op vcgz.nl of deze dienst doorgaat.</i>	

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE OUDE KERK
Predikant ds. C.H. Wesdorp
Wambahout 1, 2719 KD • T (079) 316 34 54
E predikant@oudekerkgemeente.nl • Vrij di
Pastoraal contact Marja van den Boomgaard
T 06 225 126 09 • E boomma@xs4all.nl
Scriba Jan Peter Leenman • T (079) 331 74 22
E scriba@oudekerkgemeente.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE POR: PELGRIMSKERK – OASE – REGENBOOG
Scriba Els Alebregtse • T (079) 323 72 39
E scribavandepor@gmail.com

GEMEENSCHAP PELGRIMSKERK
Pastor Prop. Sandra Hermanus-Schröder
T 06 2152 5868 • E scbhermanus@gmail.com
Werkdagen wo en vr (ook voor De Regenboog)
Beheerder F. v.d. Beld • Wijkgebouw 't Centrum
Frans Halsstraat 1 • T (079) 316 36 00
T (079) 316 74 70 • 06 1067 4094

GEMEENSCHAP RONDOM DE OASE
Predikant ds. Carina Kapteyn
Jessicagang 46, 2719 CA
T (079) 347 85 33 • E dsmdckapteyn@gmail.com
Vrije dagen ma, wo- en vr-middag
Zaalreservering Eefke van den Broek
T 06 21565723 • E beheerdervandeoase@gmail.com

GEMEENSCHAP RONDOM DE REGENBOOG
Pastor Sandra Hermanus-Schröder (zie boven)
Pastor Sjon Donkers • Kristal 17, 2719 SN
T 06 2039 6023 / 079-361 90 32
E sjondonkers@gmail.com
Werkdagen ma, di, do

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OOSTERKERK
Predikant vacant
Scriba Marten Heikoop • Rijnstroom 64, 2721 DL
T 06 4033 8226 • E scribawijk4@gmail.com
Pastoraal werker
Cocky van Dorp • T 06 2473 5383
E cvdandorp@hotmail.com
Zalenverhuur E zalenverhuuroosterkerk@gmail.com

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD
Predikant ds. Rein Algera
Lissenvaart 140, 2724 SP
T (079) 342 62 61 • E algeus@ziggo.nl
Werkdagen ma, di, wo-morgen en do
Predikant ds. Nico de Lange
Toscaschouw 23, 2726 JJ
T (079) 360 31 01 • E berichten@nicodelange.nl
Kerkelijk werker Arianne Lodder
E kerkelijkwerker@pwzn.nl
Scriba E scriba@pwzn.nl

VRIJZINNIGE GEMEENTE ADVENTSKERK
Voorganger ds. Karl van Klaveren
T 06 1104 1992
Secretaris Marja Hofman
E secretaris@vcgz.nl • W www.vcgz.nl

PERRON oosterheem
Perron Centrum • Oosterheemlein 320
2721 ND • T (079) 593 78 08
Missionair pionier Timo Hagendijk
Werkdagen di t/m vr • T 06 5095 4628
E pionier.oosterheem@gmail.com
W www.perron-oosterheem.nl
Perron 1 • Schiebroekstraat 1
(ingang zijkant), 2729 LR
Missionair opbouwwerker
Jacqueline Gravesteijn
Werkdagen ma, do, vr • T 06 1165 3972
E jacqueline@perron1zoetermeer.nl
W www.perron1zoetermeer.nl

Halte 2717
Carry van Bruggen-
hove 27, 2717 XT
Zorg en Zin
Buurtpastor Johan Roest • T 06 826 373 62
E buurtpastor@halte2717.nl • W www.halte2717.nl

De Pelgrim • Frans Halsstraat 3
Pionier Gerda Griffioen
T 06 2497 5092
E gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

4e jaargang | nummer 9 | november 2020

Redactie

Jan Blankespoor, Mieke Brak, Rozemarijn Burger, Liesbeth van Daal, Hanneke Lam, Fien Meiresonne, Willeke van Trig, Dirk Verboom, Joke Westerhof

Hoofd- en eindredactie

Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W www.kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving

Jessica Monker

Druk

Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer

ds. Rein Algera, ARAN Arts, Hans van der Bilt, Marja van den Boomgaard, Sjon Donkers, Jaap van der Giessen, Peter van Holten (strip), ds. Carina Kapteyn, Jan van der Linden (kerkdiensten), Theo Poot, Arie Vooijs (muziekcolumn), Leonie Vreeswijk-Feith (fotografie), ds. Kees Wesdorp

Berichten en kopij decembernummer

Kopij over 4 december t/m (let op) 8 januari graag insturen **woensdag 11 november**. Het decembernummer zal op **woensdag 2 december** verschijnen.

Bezorging

Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong
T (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. C. van Velzen • T (079) 347 85 33
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek • T (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • T (079) 316 63 73

Kerkelijk Bureau

Open op dinsdag en vrijdag van 9.00-12.00 uur
Frans Halsstraat 3, 2712 JS • T (079) 316 82 56
Openingstijden kunnen afwijken in deze coronatijd. Bel bij gesloten deur of geen gehoor gerust T 06-1236 5054 (Gerda)
E kerkbureau@pgzoetermeer.nl
W www.pgzoetermeer.nl

Bijdrage KiZ-krant

Jaarlijks wordt een vrijwillige bijdrage aan lezers gevraagd, richtbedrag voor 10 nummers € 22,00. Giften zijn ook altijd welkom. U kunt uw bijdrage overmaken naar:
NL15 RABO 0373 7337 04 t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad

Abonnement of losse nummers?

E info@kerkinzoetermeer.nl • T (079) 3 522 519

Adverteren?

E advertenties@kerkinzoetermeer.nl

OVERIGE DIENSTEN NOVEMBER

Deze maand zijn er nog geen diensten op zondagmorgen in Vivaldi en in het Langeland Ziekenhuis. Er kunnen ook nog steeds geen weeksluitingen plaatsvinden in 't Huys De Morgenster.

Zondag 15 november	'Ons Honk' (Halte 2717) Carry van Bruggenhove 27, 2717 XT	10.00	Ds. J. Swager <i>Dienst voor doven</i>
--------------------	--	-------	---

ONDER WOORDEN Stil zijn

Je denkt misschien dat je wat moet zeggen.
Je denkt misschien dat je me moet opvrolijken.
Je wilt me misschien weer zien lachen en genieten.
Je denkt misschien dat je me moet troosten en adviseren.

Maar wat ik vraag is dit:
Wil je nog eens en nog eens luisteren naar mijn verhaal, naar wat ik voel en denk.
Je hoeft alleen maar stil te zijn, mij aan te kijken, mij tijd geven.
Je hoeft mijn verdriet zelfs niet te begrijpen.

Maar als het kan slechts te aanvaarden, zoals het voelt voor mij.
Je luisterend aanwezig zijn, zal mijn dag anders maken.

Marinus van den Berg, 'Woorden in de stilte', Kampen: Kok, 2000

Advertenties

PERRONMEETINGS

Oosterkerk Oosterheemlein 320, 2721 ND om 11.00 uur in de **bovenzaal**
W www.perron-oosterheem.nl/perronmeeting

Datum	Spreeker
8 november	Martijn de Jong
15 november	Timo Hagendijk
22 november	Theo Vreugdenhil
29 november	Jacqueline Gravesteijn

Advertenties

PHOTO'S by *Leonie*
info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

Redactie.AMG
JOURNALISTIEK BUREAU
A.M. van der Giessen-van Velzen
(079) 3 522 519 • Redactie.AMG@online.nl

MONDIAL MOVERS
Verhuysbedrijf Henneken

Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuyswinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofsplag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

ZORG VERHUIZER 2013
ERKENDE VERHUIZERS

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teeuw
UITVAARTVERZORGING
Hoekeindseweg 61
Bleiswijk
www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar
079 - 342 60 70

UITGELICHT

W kerkinzoetermeer.nl/agenda

Meditatieve vieringen

Najaarsserie 'Samen luisteren in de stilte' op zondagavond in de Ichthuskerk.

8, 22 en 29 november, 19.30 uur, E rvanderkruktm@ziggo.nl

Avondmuziek op Eeuwigheidszondag

Op Eeuwigheidszondag 22 november van 18.30 tot 19.30 uur zal er in de Oude Kerk een Avondmuziek ingevuld worden met lezing, lied en muziek met het oog op de eeuwigheid, de rust in God. Met medewerking van liturg ds. Kees Wesdorp, bas Dick van der Lecq, het Oude Kerk Ensemble en musici op viool, cello, vleugel, orgel en trompet.

Aanmelden: oudekerkgemeente.nl > registreren; liturgie enkele dagen eerder als pdf te downloaden. Ook mee te beleven via live stream (zie website) en kerkomroep.nl

Filosofen – tien geboden

Het negende gebod (p. 203-223 uit *Erfenis zonder testament*).

16 november, 15.00/20.00 uur; Adventskerk T 06-1104 1992

Krant op tafel

Geanimeerd gesprek over het actuele nieuws en standpunten.

30 november, 15.00 uur, Adventskerk, Julianalaan 3

Ouderengesprekkring

Rondom bijbelteksten als 'een vingerafdruk van God'. Als alle maatregelen het toelaten: 30 november, 14.00 uur, Chagallruimte, Ichthuskerk

Informatie: ds. Nico de Lange T (079) 360 31 01

Leerhuis over Beethoven

In dit Beethovenjaar aandacht voor Beethovens oratorium 'Christus am Ölberge'. Inleiding met muzikale luistermomenten.

30 november, De Herberg, Dorpsstraat 59, 20.00 uur

Afgelast i.v.m. corona

- De interactieve vrouwenviering op zondag 15 november om 19.30 uur in de Ichthuskerk gaat niet door.
  - De avond over 'Deugen de meeste mensen?' in De Regenboog op 26 november gaat niet door.
- N.B. Zie over dit thema de boekbespreking in de rubriek *Uitgelezen* op pagina 8.

ONDER WOORDEN

Loslaten – naar Nelson Mandela

Loslaten is met liefde ruimte maken

Loslaten is: niet het onmogelijke toch willen doen. Het helpt me om me beter bewust te worden van wat ik kan en ook niet kan.

Loslaten betekent niet: onverschillig worden. Het is accepteren dat ik niet alles ook moet wat ik zou willen. Niet voor anderen en niet voor mezelf.

Door los te laten kan ik mijn beperkingen toegeven en weten dat ik me daarover niet schuldig hoeft te voelen. Niet naar anderen en niet naar God.

Loslaten betekent niet dat ik mijn verantwoordelijkheid ontloopt. Het helpt me anderen ruimte te geven, zodat we samen kunnen wat voor mij alleen onmogelijk zou zijn.

Loslaten zal me nieuwe ruimte geven. Ik mag de dag nemen zoals die komt en mezelf met het goede daarin gelukkig prijzen.

Loslaten zal me bevrijden van het gevoel tekort te schieten. Van steeds weer een volgend doel te moeten halen of te moeten winnen. Van zorgen over wat ik toch niet beslissen of veranderen kan.

Als ik dat durf los te laten kunnen mijn handen ontkrampen en verliezen ook dwangbeelden en afgoden hun greep op mij.

Als ik loslaat en mijn handen open ontstaat als vanzelf een schaal waarop ik liefde van God en mensen kan ontvangen.

Loslaten is beseffen dat er met liefde ruimte gemaakt is voor mij.

bewerking: Rein Algera

'Op-wekker'

Waar we vaak het moeilijkst los van komen is de dwang van tijd. Wij moeten van alles in dezelfde tijd: 'een op-wekker van stress'. Dat loslaten is niet zelden de grootste uitdaging. Het talent dat we het vaakst begraven is niet het te weinig doen maar juist het te veel willen. Rust is een Godsgave die we te weinig op waarde schatten. De wekkers even loslaten is niet zelden een daad van geloof ...

THEMA

Loslaten voor een fijner leven

Loslaten is een begrip van alledag dat soms best problemen geeft. Daarom in deze Bouwstenen-aflevering vijf praktisch toe te passen 'levenstips' over het loslaten van dingen die je hinderen.

1 Laat dingen los waar je geen controle over hebt.

Over karakters van mensen, het wereldnieuws, het weer en zo meer heb je geen enkele controle. Spaar daarom je energie en zeg tegen jezelf dat je je hier niet meer druk om wilt maken. Blijf dat herhalen. Heb je over sommige dingen een beetje controle, bedenk dan hoe je dat kunt verbeteren. Doe wat je kunt en wees daar tevreden mee.

2 Laat los wat anderen van je vinden.

Jouw leven is jouw leven. Je druk maken over de gedachten van anderen is dus een zinloze bezigheid. Hou je liever bezig met hoe jij over jezelf denkt en neem dat als positief uitgangspunt in je houding tegenover anderen.

3 Laat het streven naar perfectie los.

Constant streven naar perfectie is een eenzijdig gevecht met

de realiteit. 'Nobody is perfect', zegt de flegmatieke Engelsman. Natuurlijk mag je proberen de beste te zijn, maar er zit een grens aan. Bepaal zelf wanneer die grens is bereikt. Als iets goed is, moet het dan per se beter?

4 Laat overbodige verlangens los.

Vaak sluipen kleine en grotere verlangens ons brein binnen: leuk om te hebben of leuk om te doen. Je kunt er chagrijnig van worden als het niet direct te realiseren is. Herinner jezelf eraan dat je leven leuk genoeg is. Je hebt veel minder nodig dan je denkt. Als je overbodige verlangens loslaat wordt je leven een stuk simpeler.

5 Laat je verwachtingen over anderen los.

Relaties worden een stuk simpeler als je niet te veel van anderen verwacht. Maak je niet druk als iemand de foto van je

In de rubriek *Bouwstenen* wordt maandelijks een aspect belicht van 'De kerk in bedrijf'. Dat gaat de ene keer over spirituele zaken, de andere keer over praktische zaken die de kerk in stand kunnen houden.

vriend(in) op Facebook 'likt' en die van jou niet. Ga gewoon goed om met de mensen om je heen. Als je echt iets van iemand verwacht, maak dat dan duidelijk, zodat daar geen misverstand over kan bestaan.

Met dank aan Jelle Hermus van www.sochicken.nl/leren-loslaten

• Fien Meiresonne

Advertenties

Schoonheidssalon Azora

• Schoonheidsbehandelingen
• Duo behandelingen
• Aangesloten bij ANBOS en Provoet
• Diabetisch pedicure
• Shellac CND
• Microdermabrasie
• Diverse specialisaties

Schoonheidssalon Azora

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer
079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.schoonheidssalonazora.nl

UITVAARTZORG

PATERNOTTE

“Als u afscheid moet nemen, dan wilt u dat natuurlijk zo goed mogelijk doen”.

079 - 303 22 03
24 uur per dag bereikbaar

Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer
www.paternotteuitvaart.nl
info@paternotteuitvaart.nl

Zie voor actuele informatie in deze coronacrisis ook www.kerkinzoetermeer.nl/agenda.php

DE PELGRIM

Eerste Stationsstraat 86 T 06 2497 5092
W www.depelgrimzoetermeer.nl

▶ Ochtendgebed

Elke werkdag om 7.30 uur. U kunt de teksten van de gebeden ook per mail of op papier ontvangen om thuis mee te bidden.

Pelgrimskerk;
aanmelden is nodig

▶ Avondgebed

Elke maandag, 19.00-19.20 uur, Pelgrimskerk; aanmelden is nodig

▶ Ontmoeting

Elke woensdagmorgen van 10.30 tot 11.30 uur welkom in 't Centrum voor koffie of thee en ontmoeting. Er is altijd een pastor aanwezig.

Gerda Griffioen
E info@depelgrimzoetermeer.nl

▶ Natuurwandeling

Elke woensdag in het Burg. Hoekstrapark.

9.15 uur bij de Watertoren

▶ Lange afstandswandeling

Tussen de 20 en 25 kilometer. Eigen eten en drinken meenemen

24 november, start Pelgrimskerk
E info@depelgrimzoetermeer.nl

▶ Meditatie: Reis naar binnen

Met muziek, teksten, kunst geraakt worden, komen tot verstilling en jezelf en de a/Ander ontmoeten.

10 en 24 november,
13.30-15.00 uur, Pelgrimskerk;
€ 5; E marga_boven@ziggo.nl
en f2hjfdenhert@hetnet.nl

Alles volgens de RIVM-richtlijnen in verband met de coronacrisis

Maandelijks Taizé-viering

Elke vierde zondag in De Wijngaard, Moeder Teresasingel 100, vanaf 19.30 uur: oecumenisch en meditatief met liederen, gebeden en stilte. Iedereen, van jong tot oud en van alle geloofsrichtingen, is welkom. We kunnen niet met elkaar zingen, maar er is zeker Taizé-muziek.

Matthé Vermeulen T 079-361 94 93

HALTE 2717

'Ons Honk', Carry van Bruggenhove 27
T 06 8263 7362 W www.halte2717.nl

Inloop: dinsdag, woensdag en donderdag 10.00-12.00 uur

Pastoraal spreekuur: elke woensdagmorgen

Buurtmaaltijd: elke woensdag 13.00-14.00 uur

Soep van de dag of tosti's: elke donderdag 12.00 uur

Diamond painting: donderdag 14.00 uur (alleen op de eerste niet)

▶ Senioren Actief

Een Françoise vertelt over haar geboorteland.

5 november, 14.00 uur;
3 december

▶ Buurtmaaltijd

10 en 24 november, 18.00 uur,
na opgave

▶ Schrijfcafé

Voor bewoners in Buytenwegh, digitaal via Zoom.

11 november, 10.00 uur; opgeven
E schrijfavonturen@gmail.com of
Whatsapp 06-3755 7355

Zang en muziek in islam en christendom

Muziek is van groot belang in de christelijke traditie.

Denk aan de Matteüs Passion, het zingen van bekende kerstliederen, orgelspel en zang in vrijwel alle diensten en vieringen. Hoe is dat in de islam?

25 november, Carry van Bruggenhove 25; ds. Rein Algera
E algeus@ziggo.nl

OPEN ICHTHUS

Parkdreef 258 T 341 36 20 W openichthus.nl

▶ Inloop 'Vier-de-dag'

Elke woensdagmorgen van 10.00-12.00 'live' inloop in de Ichthus-kerk, Parkdreef 258.

▶ Lunch

Elke laatste woensdag is er om 12.00 uur ook een lunch. Aanmelden is niet nodig.

OPEN OASE

▶ Gespreks-vieringen

Elke dinsdag om 19.00 uur muziek, bijbelgedeelte, gesprek en gebed.

Opgeven vooraf is fijn.
E reserveringenpor@gmail.com

▶ Tienertent

Elke vrijdag van 19.00-20.00 uur.

▶ Mochtijd voorlopig niet

Voorlopig helaas geen ontmoeting op vrijdagavond.

INLOOPHUIS DE REGENBOOG

Ontmoeting 'anders'

Elke vrijdag tussen 10.00 en 12.00 uur. Voorlopig in de kerkzaal, om een goede afstand tot elkaar te kunnen bewaren, maar net zo welkom voor een moment van ontmoeting. Er zijn nog geen middagpauzediensten en ook geen maaltijden.

T 361 33 65 E wil.bettenhausen@gmail.com

Advertentie

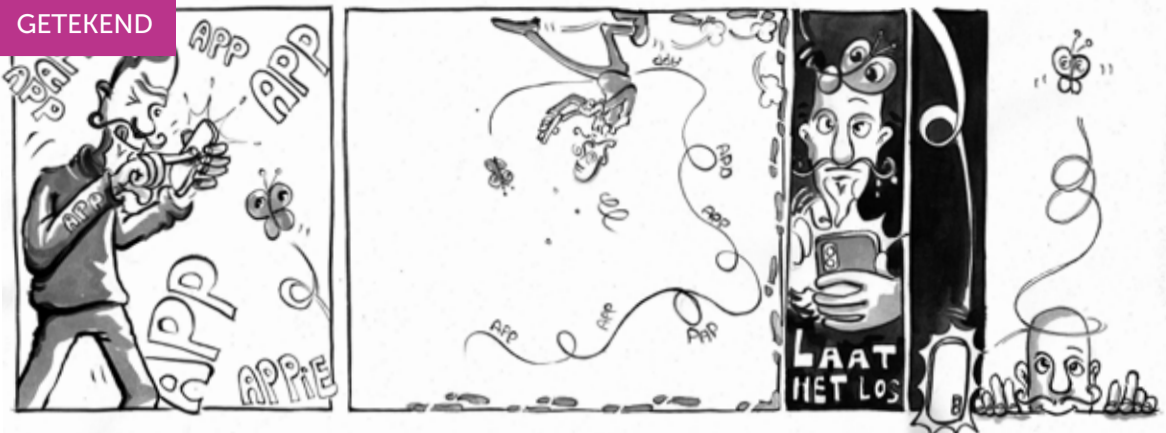

Kom schermen
Ook leuk voor een uitje!

Speulderbos 15, 2716 JW Zoetermeer
06 54 79 28 22

WWW.SCHERMSCHOOL-KARDOLUS.NL

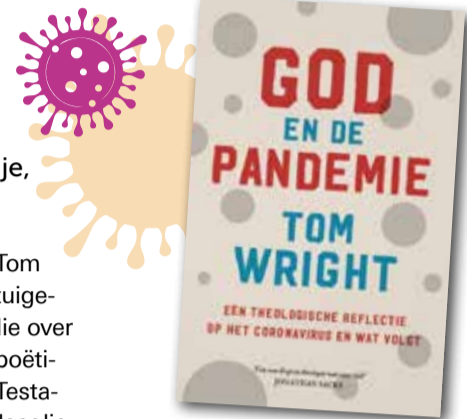
GETEKEND

THEMA-AVOND

'God en de pandemie'

IN GESPREK • Wat moeten we denken als het gaat om de coronacrisis? Wat gebeurt er allemaal, en kun je, of moet je, de crisis die we nu meemaken aan God verbinden?

In zijn boek *God en de pandemie* beschrijft Tom Wright de actuele coronapandemie in een theologische reflectie over God en het lijden. Zijn hoofdargument is dat we ons moeten verzetten tegen de voorspelbare reacties die gemakkelijk in de maatschappij bovenkomen.

Dat zijn reacties als: 'De goden zijn toornig en straffen ons', 'De goden willen dat we ons bekeren en hen aanbidden', 'Het virus is de schuld van een land, een organisatie of een individu', 'Het virus kondigt de eindtijd aan', enzovoorts.

In zijn boek bepleit Tom Wright juist om even te stoppen met antwoorden te zoeken op het waarom van de pandemie. De mens moet eerst gaan zuchten over het leed. Pas dan is er ruimte voor bezinning.

Ter onderbouwing verwijst Tom Wright naar het bijbelse getuigenis. Hij noemt de profeten die over het onheil nadachten in de poëtische boeken van het Oude Testament. In Psalmen, Job en Klaagliederen geven zij bij levensrampen ruimte aan het wenen en klagen.

Ruimte geven aan het wenen en klagen

Vanuit het Nieuwe Testament stelt de auteur het getuigenis van Jezus Christus centraal. Jezus roept zijn leerlingen op om bij rampen niet in paniek te raken (Matteüs 24:6). Wat er gebeurt is niet meteen een teken van de eindtijd. Tom Wright pleit ervoor om juist geen nieuwe tekenen voor het koninkrijk van God te

zoeken. Het koninkrijk is vanaf de dood en opstanding van Christus al aanwezig. We hoeven er niet naar uit te zien. Christus regeert nu door zijn Geest in de gelovigen. Wrights boekje zet aan tot nadenken. En dat is goed! Daar willen we graag over in gesprek gaan.

16 november, 19.30 uur, 't Centrum, Frans Halsstraat 1; toegang gratis; informatie T 361 20 22 E hivdbilt@ziggo.nl; aanmelden E info@depelgrimzoetermeer.nl T 06-2497 5092 W depelgrim.zoetermeer.nl

• Hans van der Bilt

ALS JE LOS LAAT

HEB JE TWEE HANDEN VRIJ

Loesje

GEBEDSMOMENTEN

▶ Oude Kerk

Elke dinsdag van 19.00-19.45 uur, consistorie Oude Kerk.

E leenmanf@xs4all.nl

▶ Oosterkerk

Elke twee weken op woensdag van 19.00-20.00 uur. Als bijeenkomen in de kerk niet mogelijk is bidden we samen in een beeldschermontmoeting.

4 en 18 november, 2 december van 19.00-19.55 uur
E arjenvantrigt@solcon.nl

OPEN OUDE KERK

Welkom op vrijdag

Net als in de afgelopen zomerperiode is de Oude Kerk weer elke vrijdagmiddag open voor iedereen die binnen wil rondkijken of even rustig wil zitten in een moment van stilte, bezinning en gebed. Welkom!

Elke vrijdag, 14.00-15.30 uur,
Dorpsstraat 59

PERRON OOSTERHEEM

Oosterheemplein 320 Buurtpastor Timo Hagendijk
T 06-5095 4628 W www.perron-oosterheem.nl

Perron Centrum

▶ Open kerk

Van harte welkom tussen 11.30 en 16.30 uur.

E p.j.van.daalen@casema.nl

▶ Nog plek bij Alpha-cursus

Meer weten over Bijbel, geloof en kerk? Er is nog plaats bij de Alpha-cursus op de donderdagavond van 18.00-21.00 uur.

Timo Hagendijk T 06-5095 4628
E pionieroosterheem@gmail.com

▶ Ontmoetingslunch

Elke woensdag om 12.30 uur.

Opgeven: Fred Cammeraat
T 06-2304 4470; € 3,50

Alles volgens de RIVM-richtlijnen.

Rock Solid

Om de week voor tieners in groep 7, groep 8 of de brugklas.

10 november: kokkerellen

24 november: spelletjes

8 december: sinterklaasfeest

Via de zij-ingang Oosterkerk;
aanmelden kan bij Timo
E pionier.oosterheem@gmail.com

Perronmeeting

Elke zondag in de grote kerkzaal. Inloop vanaf 11.15 uur, waar u door een gastheer of gastvrouw een plaats wordt gewezen. De meeting duurt van 11.30 tot 12.15 uur en wordt ook uitgezonden.

Zie voor de sprekers pagina 4.

Perron 1

Missionair opbouwwerker Jacqueline Gravesteijn T 06-11653972
E jacqueline@perron1zoetermeer.nl W www.perron1zoetermeer.nl

De eigen locaties van Perron 1 zijn helaas nog gesloten, maar gelukkig kunnen een aantal activiteiten wel doorgang vinden.

▶ Wandelclub 55+

Elke week met een groep enthousiaste wijkbewoners wandelen door de wijk.

10.00 uur start bij Enjoy Life, Oosterheemplein 198; opgeven bij Jacqueline

▶ Inloop 55+

Elke donderdag welkom tussen 16.00-17.30 uur.

Locatie: Palet Welzijn,
Zanzibarplein 5

▶ Vrijdag-inloop

Elke vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur ontmoeting en iets te drinken op locatie Oosterkerk.

▶ Vrijdaglunch

Elke laatste vrijdag soep met een broodje na de inloop op locatie Oosterkerk.

Aanmelden T 06-1165 3972

▶ Creamiddag

Ieder laatste vrijdag van 14.00 tot 16.00 uur rondom een thema.

Locatie: Oosterkerk; bijdrage materiaalkosten; aanmelden
T 06-1165 3972

DIGITAAL COLLECTEREN

Geven via Givt en Appostel

MET DE TIJD MEE • Veel mensen hebben geen contant geld meer op zak. Ze betalen met hun telefoon. Ook in de kerk is het digitaal collecteren niet meer weg te denken. De smartphone biedt eigentijdse mogelijkheden, de collectezakken verdwijnen nog net niet naar het museum.

Het vroegere handwerk: collectezakken met hengel in de Oude Kerk. Foto: Marja van den Boomgaard

U kent ze toch nog wel: collectezakken met handgrepen, als inzamelmiddel voor de gaven van barmhartigheid en het kerkgeld en voor de jeugd soms voor hun snoeppapiertjes. Nog even en ze zijn verleden tijd.

De kerk is nog niet helemaal om. De collectezakken zijn er nog en je kunt er nog steeds een gift, je collectebonnen of het verjaardagszakje in deponeren. Maar in de Oosterkerk is het collecteren in een rondgang tijdens de diensten op zondag voorbij. De zakken worden er niet meer doorgegeven, mede vanwege de risico's op Covid-19-besmettingen. In plaats daarvan kun je bijdragen aan de collecten voor de kerk en goede doelen via je telefoon.

Nou ja, hoever ga je met de tijd mee? Vroeger verboden en nu heb je dat apparaat zelfs in de kerk nodig!

Handige hulpjes

Op je mobiele telefoon kun je speciaal ontwikkelde apps zetten, die je helpen bij het geven van 'collectegeld'. Momenteel zijn er in de wijkkerken van de Protestantse Gemeente Zoetermeer (PGZ) twee apps in omloop: de Givt-app en de Appostel-app, elk met een eigen doelstelling en eigen mogelijkheden. Je kunt

ze beide downloaden in de App Store.

• **Givt-app** (speciaal voor het gemakkelijk geven) Met gebruikmaking van de Givt-app kun digitaal je collectegeld geven. Het is een gemakkelijke manier van geven. Je start de app, selecteert een bedrag, kiest een locatie en kijkt in de lijst voor de locatie en met een druk op de knop kun je doneren. Voordat je de app werkend hebt, kan het je wat zweetdruppeltje kosten, maar daarna gaat het gemakkelijk. Je hoeft niet eens in de kerk te zijn om aan de collecte mee te doen. Ideaal voor het online via een live stream mee-beleven en -geven. Het geven met de Givt-app is anoniem. En iedere gebruiker kan jaarlijks een overzicht downloaden van al zijn of haar giften.

• **Appostel-app** (handig voor de kerkelijke administratie) Appostel is per 1 december de opvolger van de eerder gebruikte Kerkgeld-app binnen de PGZ. Deze app is gekoppeld aan de

huisbank van de kerkelijke gemeente. De Appostel-app wordt bijvoorbeeld gebruikt voor het innen van de toegezegde Actie Kerkbalans-bijdragen, de Voor- en Najaarsactie en voor de abonnementsbijdrage van *Kerk in Zoetermeer*. Er kan ook een speciale inzamelactie van de Zoetermeerse kerken mee worden gefaciliteerd. Met de Appostel-app kun je ook geven, alleen niet anoniem. In de Oude Kerk en in de Ichthuskerk wordt Appostel ook gebruikt voor de collecten. In de Oosterkerk en in de POR-wijken gaat dit via Givt.

Appostel is de app van de bijdrage-administratie van de Protestantse Gemeente Zoetermeer (PGZ). De met Appostel gedane giften worden via iDeal geïnd en komen direct binnen bij het Kerkelijk Bureau. U kunt er ook collectebonnen mee bestellen en betalen, op eenzelfde wijze als wanneer u iets bij bol.com koopt. De giften zijn herleidbaar en ook de Belastingdienst kan op verzoek meekijken met de giftenstroom.

Hogere opbrengst

In de Oosterkerk komt nu zeventig tot tachtig procent van de collectegelden binnen via de Givt-app. Opvallend is dat de opbrengsten van de diaconale collecten in deze gemeente, mét de mogelijkheden van de Givt-app én ten tijde van meer online diensten, dertig procent hoger zijn dan voorheen. Zo langzamerhand gaat het handwerk eruit: het ophalen van het collectegeld uit de kerken, geld tellen, wegbrengen, verantwoorden. Daar gaat veel tijd in zitten. Tijd die beter besteed kan worden aan diaconale projecten ...

Hebt u vragen over de Givt-app: bel T 0320-320115 Bel met vragen over de Appostel-app het Kerkelijk Bureau T (079) 316 82 56

• Dirk Verboom

CULTURELE AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

Orgelconcert Ronald de Jong

Op zaterdagmiddag 28 november zal Ronald de Jong het Lohman-orgel in de Oude Kerk bespelen. Op het programma werken van J.S. Bach, Ch.M. Widor (delen uit Symphonie no 6) en eigen werk, waaronder een nieuwe compositie. Voorafgaand geeft de organist een korte toelichting.

15.00 uur, Dorpsstraat 59; € 10, 65 jaar en ouder: € 7, t/m 17 jaar: gratis; vooraf reserveren via [W herbergoudekerk.nl](http://Wherbergoudekerk.nl)

Carillonconcert: Italiaanse muziek

Beiaardier Gijsbert Kok speelt in Italiaanse sferen. Op het openluchtprogramma staan: het Concerto in a kl.t. BWV 593 van J.S. Bach (naar A. Vivaldi), een medley van Italiaanse liedjes, Potpourri uit 'Guillaume Tell' van G. Rossini en delen uit opera's van Giuseppe Verdi.

7 november, 12.00-13.00 uur, buiten te beluisteren. [W herbergoudekerk.nl](http://Wherbergoudekerk.nl)

Afgelast i.v.m. de anti-coronamaatregelen

- De wekelijkse Lunchpauzeconcerten op woensdag in de Oude Kerk zijn voorlopig geannuleerd. [W herbergoudekerk.nl](http://Wherbergoudekerk.nl)
- De Regenboogconcerten van 4 en 25 november en 16 december zijn verplaatst naar volgend najaar. [W regenboogmuziek.nl](http://Wregenboogmuziek.nl)

Zoetermeerse kanselbijbel naar Broek in Waterland

VERSLAG • Op zondag 11 oktober heeft voorzitter Jaap Sneep van wijkgemeente Zoetermeer-Noord een kanselbijbel, afkomstig uit de Ichthuskerk, officieel op de lezenaar van de Broekerkerk te Broek in Waterland gelegd.

Dit met mooie rituelen omgeven gebaar was mogelijk gemaakt dankzij ds. Charlotte Kremer, voorheen predikant in De Oase in Meerzicht en nu voorganger in Zuiderwoude-Uitdam, de toekomstig fusiepartner van de Broekerkerk. Zij had namelijk van ds. Jaap van den Akker, eerder predikant van de Ichthuskerk, gehoord dat daar een kanselbijbel over was. Dergelijke bijbels worden nauwelijks nog gedrukt. Daarom was de vreugde groot dat de Zoetermeerse wijkkerkenraad met liefde dit Boek aan de Broekerkerk wilde overdragen. Blijge gezichten in Broek in Waterland en tevreden gezichten bij de Ichthus-kerkenraad in Zoetermeer. Het is immers zaliger te geven dan te ontvangen? De Broekerkerk in Broek in Waterland dateert van vóór 1400. De kerk werd in 1573 door de Spanjaarden verwoest,

is herbouwd in 1628, en daarna geregeld gerestaureerd. Het kerkgebouw is de spil van het dorp, een ontmoetingscentrum voor iedereen, gelovig of niet gelovig. Meer dan honderd vrijwilligers, onderverdeeld in gildes, zijn actief voor en in het kerkgebouw.

• Fien Meiresonne

KERK MUZIEK

Loslaten loont!

Bij mijn koren kom ik het geregeld tegen. Zangers die zo hun best doen om de muziek zo goed mogelijk te zingen dat het gewoon niet lukt. Die ene hoge noot, dat snelle loopje. Dagen, weken, ja soms zelfs maanden wordt er op geoefend en eigenlijk gaat het steeds slechter klinken. Of die organist die zo z'n best doet om een muziekstuk te spelen terwijl zijn vingers verkrampen. Om maar niet te spreken van de voeten, die niet de juiste pedaaltoets in willen trappen.

Muziek maken is continu zoeken naar balans tussen spanning en ontspanning. Geconcentreerd studeren. Technische vaardigheden meester maken. Luisteren naar het resultaat. Bedenken welk verhaal je wilt vertellen en hoe je dat gaat doen.

Allemaal activiteiten waarbij een zekere mate van (in)spanning nodig is om een goed resultaat te krijgen. Maar daarnaast ook het ontspannen van de spieren, zodat deze hun werk kunnen doen. Het los kunnen laten

als je een fout gemaakt hebt. En zeker niet nadenken over mogelijke fouten die je zou kunnen maken. Ook bij het musiceren moet je loslaten, leven in het moment én anticiperen op wat er komen gaat. Ontspannen je verhaal overbrengen, maar tegelijkertijd daar ook weer voldoende spanning bij inbouwen, zodat luisteraars erin mee worden genomen.

Het is de kunst om je spieren het werk te laten doen waarvoor ze getraind zijn, zonder dat je diep en lang over het hoe nadenkt. Erop vertrouwend dat al je studiewerk nu vruchten oplevert. Tegelijkertijd geconcentreerd luisteren naar het resultaat en daar waar nodig is in vertrouwen bijsturen.

'Laat eens los', horen mijn koorzangers mij vaak zeggen, 'je zangspieren weten echt wel wat ze moeten doen. Sta jezelf niet in de weg. Geniet!' En het resultaat? Loslaten loont!

• Arie Vooijs

Advertentie

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy

DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. Nettie van der Kruk

T (06) 371 55 371

E contact@vanderkrukconsultancy.nl

I www.vanderkrukconsultancy.nl

LEESROOSTER

Elke dag de Bijbel open

Deze korte lezingen worden bij het middaggebed in Taizé gelezen. Ze kunnen gedurende de dag overwogen worden. De verwijzing geeft de herkomst van de tekst aan. Soms betreft het een verwijzing naar een uitgebreider bijbelgedeelte, voor hen die het tekstverband willen leren kennen.

WO. 4 NOVEMBER - Romeinen 12:3-13
Paulus schreef: Wie iets weggeeft, moet dat zonder bijbedoeling doen. Wie barmhartig voor een ander is, moet daarin blijmoedig zijn.

DO. 5 NOVEMBER - Romeinen 12:14-21
Zegen uw vervolgers; zegen hen, vervloek hen niet. Wees blij met wie zich verblijdt, heb verdriet met wie verdriet heeft.

VR. 6 NOVEMBER - Jesaja 50:4-10
De Heer gaf mij een vaardige tong, waarmee ik de moedeloze kan opbeuren.

ZA. 7 NOVEMBER - Zacharia 2:14-17 (2:10-13)
Jubel, mijn volk, en verheug je, want ik kom in jullie midden wonen - spreekt de Heer.

ZON. 8 NOVEMBER - Matteüs 25:1-13
Jezus zegt: Wees waakzaam, want je kent dag noch uur.

MA. 9 NOVEMBER - Hosea 14:2-9
De Heer zegt: Ik genees mijn volk van zijn ontrouw, mijn hart gaat naar hen uit. Ik wil hun liefde beantwoorden, mijn oog op hen richten.

DI. 10 NOVEMBER - Jesaja 45:1-7
God zegt: Ik zal voor je uit gaan. Dan zul je weten dat ik de Heer ben, die jou bij je naam roept.

WO. 11 NOVEMBER - Handelingen 15:5-12
Petrus zei: God, die weet wat er in de mensen omgaat, heeft blij gegeven van zijn vertrouwen in alle volken door hun de heilige Geest te schenken.

DO. 12 NOVEMBER - Leviticus 19:9-18
Wees niet partijdig. Spreek rechtvaardig recht over je naasten. Heb je naaste lief als jezelf.

VR. 13 NOVEMBER - 2 Timoteüs 4:6-18
Paulus schreef: Ik heb de goede strijd gestreden, het geloof behouden. Nu wacht mij de krans van de gerechtigheid die de Heer aan mij zal geven.

ZA. 14 NOVEMBER - Psalm 103
Prijs de Heer, mijn ziel, prijs, mijn hart, zijn heilige naam. Prijs de Heer, mijn ziel, vergeet niet één van zijn weldaden.

ZON. 15 NOVEMBER - Matteüs 25:14-30
In een gelijkenis zei de heer tegen zijn dienaar: Voortreffelijk, je bent een goede en betrouwbare dienaar. Omdat je betrouwbaar bent gebleken in het kleine, zal ik je over veel meer aanstellen. Wees welkom bij het feestmaal van je heer.

MA. 16 NOVEMBER - 2 Korintiërs 5:1-7
Paulus schreef: We leven in vertrouwen op God; wat komen gaat is nog niet zichtbaar.

DI. 17 NOVEMBER - 1 Johannes 4:7-12
Johannes schreef: Hierin is Gods liefde ons geopenbaard: God heeft zijn enige Zoon in de wereld gezonden, opdat we door hem zouden leven.

WO. 18 NOVEMBER - Psalm 109:21-31
De Heer zal ik loven te midden van velen, hij staat de armen ter zijde en redt hen uit de greep van hun rechters.

DO. 19 NOVEMBER - Lucas 1:39-56
Maria zei: Wie honger heeft overlaadt de Heer met gaven, maar rijken stuurt hij weg met lege handen.

VR. 20 NOVEMBER - Matteüs 16:21-27
Jezus zegt: Ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden.

ZA. 21 NOVEMBER - Johannes 15:18-27
Jezus zei tot zijn leerlingen: Denk aan wat ik gezegd heb: een slaaf is niet meer dan zijn meester. Ze hebben mij vervolgd, dus zullen ze ook jullie vervolgen; maar wie zich aan mijn woorden gehouden heeft, zal zich ook aan jullie woorden houden.

ZON. 22 NOVEMBER - Matteüs 25:31-40
Jezus zegt: Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanziendsten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.

MA. 23 NOVEMBER - Spreuken 23:15-19
Uit het boek Spreuken: Wees niet jaloers op zondaars, heb altijd ontzag voor de HEER. Dan heb je een toekomst, je hoop gaat niet verloren.

DI. 24 NOVEMBER - 2 Timoteüs 1:6-14
Onze redder Christus Jezus is verschenen, die de dood heeft vernietigd en onvergankelijk leven heeft doen oplichten door het evangelie.

WO. 25 NOVEMBER - Lucas 7:11-17
De mensen zeiden over Jezus: "Een groot profeet is onder ons opgestaan," en: "God heeft zich om zijn volk bekommerd!"

DO. 26 NOVEMBER - Lucas 5:12-16
Een man die door huidvraat getekend was, zei tot Jezus: "Heer, als u wilt, kunt u mij rein maken." Jezus stak zijn hand uit, raakte hem aan en zei: "Ik wil het, word rein!"

VR. 27 NOVEMBER - Hebreërs 2:5-18
Omdat Christus zelf op de proef werd gesteld en het lijden volbracht heeft, kan hij ieder die beproefd wordt bijstaan.

ZA. 28 NOVEMBER - Jeremia 17:14-17
Genees mij, Heer, dan zal ik gezond zijn, red mij, dan zal ik veilig zijn. Kon ik u niet altijd prijzen?

ZON. 29 NOVEMBER - Marcus 13:33-37
ADVENT
Jezus zegt: Wat ik tegen jullie zeg, zeg ik tegen iedereen: wees waakzaam!

MA. 30 NOVEMBER - Matteüs 4:18-22
Jezus zag Simon en zijn broer Andreas. Ze wierpen hun net uit in het meer, het waren vissers. Hij zei tegen hen: "Kom, volg mij, ik zal van jullie vissers van mensen maken." Ze lieten meteen hun netten achter en volgden hem.

DI. 1 DECEMBER - Jesaja 12:1-6
Zing een lied voor de Heer: wonderbaarlijk zijn zijn daden. Laat heel de aarde dit weten. Jubel en juich, want groot is hij die in jullie midden woont.

WO. 2 DECEMBER - 2 Timoteüs 2:22-26
Paulus schreef: Een dienaar van de Heer moet geen ruzie maken, maar voor iedereen vriendelijk zijn; hij moet een verdraagzaam mens zijn.

DO. 3 DECEMBER - Psalm 62
Zoek rust, mijn ziel, bij God alleen, van hem blijf ik alles verwachten.

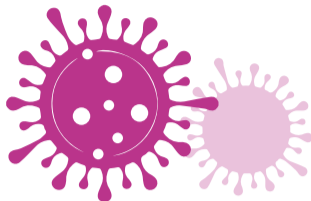
VR. 4 DECEMBER - Matteüs 18:21-22
Petrus vroeg aan Jezus: "Hoe vaak moet ik mijn broeder of zuster vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?" Jezus antwoordde: "Niet tot zevenmaal toe, zeg ik je, maar tot zeventig maal zeven."

ZA. 5 DECEMBER - Jesaja 61:10-11
Zoals de aarde haar gewassen voortbrengt, zoals een tuin het gezaaide laat ontkiemen, zo laat God gerechtigheid ontkiemen.

En nu?

Kerk-zijn en coronacrisis

IN GESPREK • De eerste christenen uit Handelingen 2 laten zien wat de essentie is van geloven. Zij zoeken elkaar op, thuis en in de tempel, gebruiken de maaltijd, bidden en loven God. Ze zijn daarin trouw en vol vreugde. Het is een eenvoudig en eensgezind leven, dat God zegent. En wij nu, in 2020, middenin een ongekende tijd, met ziekte, een virus en onzekerheid?

In het Leerhuis eind september in De Herberg van de Oude Kerk zitten we met ongeveer twintig mensen bij elkaar. We laten dat beeld van die eerste geloofs-gemeenschap en onze eigen onrust en vragen op ons inwerken. We luisteren naar elkaar en spreken over wat deze tijd met ons doet.

- Ja, een mooie en inspirerende schets van toen. Maar wat wij hebben wij daar nu aan, met de vragen en moeite van nu?
- Ja, hoopgevende verhalen en creatieve vondsten in deze tijd. We zijn blij met digitale techniek en online mogelijkheden.
- Maar wat missen we ook veel in het gewone ontmoeten van elkaar ... En hoe zullen de komende weken en maanden eruit zien?

Enkele vragen die ons bezighouden zijn: Hoe ben je geloofs-gemeenschap, als je elkaar bijna niet in levenden lijve kunt ontmoeten? Hoe ziet de eredienst eruit als die grotendeels online moet? Zijn we aangewezen op ons computerscherm? Of op bijeenkomsten in kleine kring, in de huiskamer wellicht? Het tweede deel van de avond denken we na over de kerkdienst door de eeuwen heen. We zien hoe de eredienst in inhoud en vorm met de tijden meebeweegt. De kernelementen uit Handelingen zijn in de kerkgeschiedenis steeds aan te wijzen. Het is de

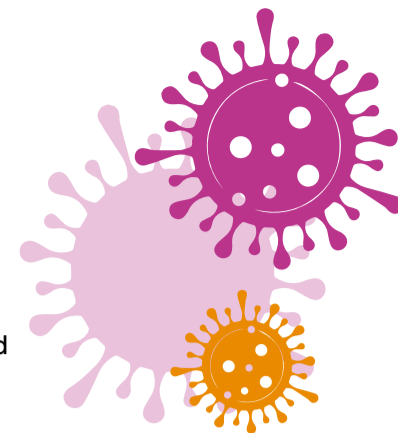
Geest die vormen schept die aansluiten op de behoefte van de tijd. Samenkomsten houden hun waarde. Als in onze tijd massaal bezochte diensten voorbij lijken en in coronatijd niet meer mogelijk, hoe kan de kerk de schat van het Evangelie dan koesteren, uitdelen en vooral ook uitleven?

De Geest laat meebewegen met de tijd

Laten we er op dit moment van uitgaan dat we nog lange tijd verstoken blijven van het samenzijn met velen, van het zingen en van het koffiedrinken na de dienst. Als we aangewezen blijven op online diensten, zal een deel van de gemeente blij zijn met de mogelijkheid. Mensen buiten de gemeente zijn er ook blij mee, want zonder verplichtingen kunnen zij ongezien een zinnig woord tot zich nemen en kennis maken met wat geloven is. Maar een ander deel van de gemeente heeft niet veel met gestreamde diensten en laat het alles aan zich voorbij gaan.

Wat staat ons te doen?
Hoe houden we elkaar vast?

Waar behoefte aan is zijn warme gemeenschappen en 'kathedrale' diensten. Een kathedraal is in de regel een ruim en historisch prachtig gebouw, waarin een traditionele liturgie wordt gevierd, gepaard met topklasse muziek en excellente prediking door voorgangers van bovengemiddelde capaciteiten.

Het kathedrale model hoeft niet per se in een historisch gebouw toegepast te worden; het gaat om diensten waarin echt iets gebeurt. Het gaat om de inhoud natuurlijk, maar dan gepresenteerd in een vorm, die iets van de grootsheid van de inhoud toont. Niets is zo fruikend als amateurisme, die veel mensen het evangelie als niet belangrijk naast zich neer doen leggen.

De kracht van een warme gemeenschap is de betrokkenheid op het dagelijkse leven. In een warme gemeenschap wordt discipelschap geoefend, het dagelijks leerling van Jezus zijn. Gemeenschap zegt het al, dat je dit niet alleen doet.

Focussen op de kracht van vriendschap

Een kerk verbindt mensen, stimuleert vriendschappen en brengt contact tussen generaties. Vriendschap is een verbondenheid waarop de kerk in de nabije toekomst zal moeten focussen. Vrienden motiveren elkaar om leerling van Jezus te zijn. Leerlingen motiveren elkaar om toegerust te worden in het volgen van Jezus. Vrienden houden elkaar vast en gunnen elkaar het beste. Dat is de gezindheid van Jezus: elkaar het beste gunnen. Jezus is de Heer van de toekomst. Niet zo zeer de kerk die de jeugd heeft, maar de kerk die de Heer heeft, heeft de toekomst.

• ds. Kees Wesdorp
en Jaap van der Giessen
PREDIKANT OUDE KERK GEMEENTE
OUDERLING VISIE & BELEID

UITGELEZEN

Een positiever wereldbeeld

Het calvinisme gaat ervan uit dat de mens geneigd is tot alle kwaad (Heidelbergse Catechismus, zondag 8). Rutger Bregman, zoon van predikant Kees Bregman, bij vele Zoetermeeders wel bekend, is van het tegendeel overtuigd. Althans voor de meeste mensen, want hij erkent dat er ook rotte appels onder ons zijn. Op een van de eerste bladzijden stelt hij dat wij allen verslaafd zijn aan het nieuws. Vooral het slechte nieuws, want daar wordt door de journalistiek nu eenmaal meer waarde aan gehecht, juist omdat wij daaraan verslaafd zijn. En zo ontstaat al snel de gedachte dat het in de wereld maar slecht gesteld is met de mens. In het lijvige boek (bijna 500 bladzijden) voert Bregman veel argumenten aan om zijn stelling te bewijzen. Dat doet hij op grondige wijze. Zo verdiept hij zich in verschillende grote wetenschappelijke experimenten uit de twintigste eeuw, waaruit geconcludeerd werd dat de mens helemaal niet zo goed is. Hij toont aan dat die conclusies vaak op basis van een valse bewijslast werden getrokken: het tegendeel is waar. Onderzoeken die 'aantonen' dat de mens makkelijk tot slecht gedrag in staat is en dat ruzie zoeken of oorlog voeren nou eenmaal in de natuur van de mens zit,

worden op vakkundige wijze onderuit gehaald: ze zijn gemanipuleerd. De literatuur die de schrijver daartoe heeft geraadpleegd wordt uitgebreid gedocumenteerd. De subtitel van dit boek is 'Een nieuwe geschiedenis van de mens'. Bregman lijkt inderdaad een nieuwe geschiedenis te schrijven met zijn onderzoeken en inzichten. Het boek leest prettig, belerend is het zeker niet. Aan het eind van elk hoofdstuk werd ik al nieuwsgierig naar het volgende hoofdstuk. Dit boek zal de lezer zeker een positiever wereldbeeld geven. Aan het einde van het boek geeft Bregman tien handige tips om zelf ook een positiever wereldbeeld uit te dragen. Niet geheel nieuw, maar goed om eraan herinnerd te worden.

• Jan Blankespoor

Rutger Bregman,
'De meeste mensen deugen',
de Correspondent, 2019,
528 bladzijden, € 25,
als e-book € 9

Zie voor de pdf van november t/m 5 december www.kerkinzoetermeer.nl

Advertentie

ichthus
boekhandel
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74 / 2712 AM Zoetermeer / 079-3162081

WWW.ICHTHUSBOEKHANDEL.NL